

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Malmtorgsgatan 3
111 51 Stockholm
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Handläggare

Smittskydd och hälsoskydd,
enheten för miljöhälsa
Stefan Larsson

Datum

2024-09-24

Vårt ärendenummer

02344-2024

Ert ärendenummer

LI2024/00994

Remiss – Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder

Folkhälsomyndigheten avstyrker förslaget med kommentarer.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten är medveten om behovet av att bygga fler och billigare bostäder och även stimulera till varierande boendeformer, men anser att riskerna för negativa effekter för en god och jämlik hälsa inte har beaktats tillräckligt.

Tillgänglighet och användbarhet

Folkhälsomyndigheten vill uppmärksamma att FN:s Kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning i sin granskning från mars 2024 lyfte en oro att ”personer med funktionsnedsättning i dag förvägras rätten att välja sin bostadsort och rätten att välja var och med vem de ska bo på lika villkor som andra” (1). Rekommendationen till Sverige var att ”vidta åtgärder för att se till att de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna enligt konventionen successivt förverkligas helt och fullt samt avstå från att vidta åtgärder som innebär en tillbakagång”. Folkhälsomyndigheten anser att föreslagna regeländringar gällande tillgänglighet är en tillbakagång och bör därför inte genomföras.

Dagsljus och solljus

Boverket lämnar inga förslag på ytterligare lättnader på ljusförhållanden i denna rapport. De hänvisar däremot till förslag på lättnader som redovisades i Boverkets nya byggregler. Förslagen innebar att kravet på dagsljus gäller bostaden som helhet, vilket ger möjligheter till att ha olika dagsljusnivåer i lika rum, och kravet på solljus tas bort för alla bostäder. Den 5 april 2024 svarade Folkhälsomyndigheten på Boverkets remiss gällande de nya byggreglerna (2). I remissvaret framkom bland annat att Folkhälsomyndigheten är negativ till förslaget om att ta bort kravet på solljus i sin helhet och bedömer att det kommer att medföra att bostäder byggs alltför tätt intill varandra. Myndigheten anser även att förslaget

bidrar till ökad risk för högre inomhustemperaturer genom ökad förekomst av värmeöar mellan byggnader, i synnerhet i tätbebyggda områden.

Buller

Folkhälsomyndigheten anser att förslaget till lättnader i bullernivåer i Förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader går emot det nationella folkhälsopolitiska målet, Prop 2017/18:249 om att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. Förordningen innehåller idag bland de högst tillåtna riktvärdena i hela Europa och ligger över de hälsobaserade riktvärdena som WHO presenterade 2018.

Förutom påverkan på människors hälsa bedömer Folkhälsomyndigheten att föreslagna ändringar riskerar att:

- skapa konflikter i krav mellan PBL och Miljöbalken med efterföljande svårigheter för tillsynsmyndigheterna och får följdverkningar även för andra aktörer.
- fler lägenheter kan byggas i bullerutsatta lägen utan en kompenserande (tyst) sida, vilket riskerar att inte uppfylla kraven i § 33 i Förordningen (199:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Denna anger att en bostad ska ge ett betryggande skydd mot bland annat buller, men föreslagna ändringar innebär att bostäder tillåts där detta inte uppfylls med öppet fönster.
- minska möjligheten att kunna vädra bostaden. Det blir allt viktigare i ett varmare klimat och bör kunna göras med bibehållen god ljudmiljö och luftkvalitet.
- det finns risk att lättnader i förordningen bidrar till att kraven enligt kap 3 § 13 Plan- och byggförordningen (2011:338) inte klaras. Denna anger att byggnadsverk ska vara projekterade på ett sådant sätt att buller, som uppfattas av användarna eller andra personer i närheten av byggnadsverk, ligger på en nivå som inte medför en oacceptabel risk för dessa personers hälsa och som möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredställande förhållanden.
- leda till förhöjda kostnader för extra isolering för att klara ljudnivåerna inomhus.

Folkhälsomyndigheten saknar en redogörelse för i hur stor utsträckning nuvarande bullerkrav är ett hinder för att bygga bostäder. Det saknas även en konsekvensanalys, inklusive samhällskostnader, av de långsiktiga hälsoeffekterna av förslaget i form av stress, koncentrationssvårigheter, värme samt sömnstörningar. Folkhälsomyndigheten anser även att det är förtidigt att presentera ytterligare lättnader innan en ordentlig analys har utförts gällande ändringarna som infördes 2015 och 2017 i och med trafikbullerförordningens införande.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Lennie Lindberg. I den slutliga handläggningen har biträdande chefsjuristen Bo Granath och enhetschefen Karin Ljung Björklund deltagit. Utredare Stefan Larsson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Stefan Larsson

Referenser

1. Myndigheten för delaktighet. Kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning Sammanfattande kommentarer avseende Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport. 2024. Hämtad från: <https://www.mfd.se/contentassets/694a5be544524c1097bcf8979bb2475d/2024-17-fn-kommittens-slutsatser.pdf>
2. Folkhälsomyndigheten. Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall. April 2024. Hämtad från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/publicerat-material/remissyttranden/2024/boverket-boverkets-forslag-till-foreskrifter.pdf>